

"Het allerbeste is onze aanbidding" in de serie "Gezegend Leven".

Gezegend leven is een avontuur van ontvangen en geven

De titel van de serie heb ik genomen van een boek geschreven door Robert Morris. Het is vertaald in het Nederlands en ik zal een paar gedeelten voorlezen uit het eerste hoofdstuk van dit boek. De titel van dat hoofdstuk is 'Het onverwachte avontuur'. Robert is dan een jonge van-giften-levende rondreizende evangelist, zoals dat in die tijd in Amerika vaker voorkwam. Hij en zijn vrouw gaan dan door een onverwachte periode van een aantal maanden waarin ze hele diepe lessen leren over leven in vertrouwen op God en geleid worden door Gods Geest. Robert begint te beschrijven hoe een pomphouder onverwacht de benzine voor hem betaalde, omdat God haar duidelijk had gemaakt dat hij een evangelist was en dat zij dit voor hen mocht betalen. Heb jij wel eens zoiets meegemaakt - dat je zomaar iets van een ander kreeg omdat God dat zo wilde?

Daarna gaat God nog een stap verder. Tijdens een zondagse dienst waar Robert sprak was er een onverwacht hoge collecteopbrengst, waarmee zij voldoende zouden hebben voor een hele maand. En het was die keer ook de enige spreekbeurt in de hele maand. Een prachtig wonder van Gods voorziening. Maar dan spreekt Gods Geest in het hart van Robert en vraagt van hem om dat hele bedrag aan een zendeling te geven die in diezelfde samenkomst een getuigenis had gegeven. Robert worstelde daar enorm mee, maar uiteindelijk deed hij dat. Het gekke was dat hij zich daar een beetje voor schaamde. Later die dag tijdens een etentje in een pizzeria vroeg iemand hoeveel hij had ontvangen. Robert probeerde de vragen te ontwijken, maar die persoon was zeer indringend met zijn vragen. Robert vluchtte uiteindelijk in allerlei uitvluchten en leugens om hierover niet eerlijk te zijn. Waarom deed deze man dat? En waarom reageerde Robert zo vreemd? Herken jij die gevoelens? Waarom zou dat toch zo zijn dat wij zo'n moeite hebben met ontvangen, maar zelfs ook met geven? Zeker in Nederland rust er op dit aspect - en zeker als het om geld gaat - een zeker taboe. We voelen er ons wat ongemakkelijk bij en doen dit alles het liefst helemaal privé. We citeren dan graag de woorden van Jezus: dat onze linkerhand niet hoeft te weten wat onze rechterhand doet (aan goede daden - zoals geven). Het is, echter, de vraag of we Jezus' woorden zo wel op de juiste wijze interpreteren en toepassen.

Uiteindelijk liet die man in de pizzeria aan Robert weten precies te weten wat er was gebeurd en ook dat hij wist hoeveel de collecte had opgebracht. God had het hem laten weten. En God had hem ook opgedragen een gift te geven die tien keer zo hoog was als het bedrag van de collecte. En, inderdaad, het bedrag dat hij gaf was precies tien keer zo hoog. Deze man had ook een profetisch woord: God wil jou in het bijzonder onderwijzen over geven, zodat jij het Lichaam van Christus daarover kunt onderwijzen. Dit was het begin van een periode van bijna twee jaar waarin Robert en zijn vrouw bijzondere dingen meemaakten op het vlak van financiën en de manier waarop God ons uitdaagt om helemaal op Hem te vertrouwen voor alle alledaagse aspecten van het leven. Zou jij die lessen ook willen leren? En mag dit bij jou ook wat uit die sfeer komen van ons ongemakkelijk voelen over geld en onze alledaagse noden?

Eén van de lessen die Morris leerde was dat God hem wilde leren om zowel te ontvangen als te geven. Morris schrijft: *"Soms vroeg Hij ons Hem te vertrouwen en te geven. Een andere keer gebruikte Hij iemand om ons op een onverwachte manier te zegenen"*. Zo konden zij, door de grote gift in de pizzeria iemand precies het geldbedrag geven dat zij nog nodig hadden. Kort daarna gaf iemand totaal onverwacht een nieuw auto-busje aan Robert en zijn vrouw. En daardoor konden zij weer anderen zegenen met hun volvo op leeftijd. Er ontstond een soort kettingreactie van ontvangen en geven. Toen ik dit las maakte God mij opeens iets duidelijk: In zijn wereld (en dat noemen we ook wel het Koninkrijk van God - het Koninkrijk van de Hemel) is de mensheid niet opgedeeld in zij die ontvangen en zij die geven - ofwel zij die arm zijn en zij die rijk zijn. Dit principe van ontvangen en geven geldt voor alle mensen - of zij nu arm of rijk zijn naar menselijke maatstaven. En het gekke is dat juist rijkere

mensen dikwijls veel meer moeite hebben met dit goddelijke principe dan armere mensen. In die zin zijn armere mensen vaak veel rijker dan rijke mensen.

En in dat hele proces van ontvangen en geven ontdekten Robert en zijn vrouw nog iets: Hun gemiddelde inkomen ging omhoog, maar zij gaven steeds meer, ook in verhouding tot hun inkomen. Op een zeker moment gaven zij structureel 70% van hun inkomen weg. Maar zo ontstond de merkwaardige situatie dat zij na anderhalf jaar comfortabeler konden leven van 30% van hun inkomen dan voorheen van van 90% van hun inkomen! Ik dacht bij mijzelf: zou dat niet de bedoeling zijn van Gods verlangen om ons grotere rijkdom te geven: we houden zelf meer over en geven toch veel meer aan anderen. Ik vond dat een bijzondere gedachte. Hou die maar even vast.

Robert Morris sluit het eerste hoofdstuk van zijn boek af met de volgende woorden: *"Wat bedoel ik met 'gezegend leven'? Hoe zie een leven vol zegeningen eruit? Gezegend zijn betekent dat er een bovennatuurlijke (goddelijke) kracht vóór jou aan het werk is. Het tegenovergestelde noemen we ook wel een vloek - wat betekent dat er een bovennatuurlijke kracht tegen jou aan het werk is. De dagen van een gezegende persoon zijn gevuld met heilige 'toevalligheden' met hemelse betekenis. Een gezegende persoon kan wel of niet welvarend zijn volgens de menselijke standaard, maar hij of zij geniet van een kwaliteit van leven waar de meeste miljardairs jaloers op zouden zijn. Die zegen dringt door in elk aspect van het leven: gezondheid, werk, gezin, emoties en gedachten."* Na het lezen van dit hoofdstuk beseft ik opnieuw hoe graag God wil dat ons leven is: avontuurlijk, spannend, boeiend, verrassend, gaaf, top! En dat daarbij ook altijd een beleving ontstaat van succes, rijkdom en voorspoed. Rijk betekent dan niet perse veel geld, maar wel de beleving van rijk gezegend zijn. Wie wil zo'n leven niet? Misschien waren sommigen jullie wat op hun hoede. Weer een preek over geven - met als doel dat wij meer moeten geven en dan natuurlijk vooral aan de kerk. Zo'n preek moet natuurlijk nu en dan - om te zorgen dat de kerk voldoende inkomsten heeft. We moeten er even doorheen. Maar leuk zal het niet zijn. Maar mijn doel is anders - ik wil met jullie spreken over een leven vol vertrouwen op een goede God - en dat niet alleen voor geestelijke dingen en grote levenskeuzes - maar ook als het gaat om heel alledaagse zaken, materiële zaken en dus ook onze financiën.

Wij hebben zelf ook deze levenslessen geleerd. Een beetje zoals Robert en zijn vrouw. Robert, echter, heeft duidelijk de gave van geven. Die heb ik niet. En ik heb al eerder verteld dat ik voor een deel uit een nogal gierig geslacht kom. Geven (en kunnen ontvangen) zat dus niet van nature 'dicht bij' mijn persoonlijkheid. Maar op de bijbelschool leerde ik lessen over vertrouwen op God en over geven. En ik maakte mooie dingen mee. Daar zal ik over twee weken op zondag iets meer over vertellen. En toen riep God ons voor een taak op het zendingsveld - het starten van een bijbelschool, een voorgangersopleiding in Albanië. Het is zo bijzonder geweest hoe God bovennatuurlijk ging voorzien, vanaf het moment dat we ja zeiden tegen God. We kwamen uit de relatieve armoede van In de Ruimte, waar toen grote financiële problemen waren. We hadden maar een heel klein maandinkomen, maar er waren momenten dat we vijf maanden lang geen inkomen kregen. Ik weet nog dat Evelien moest bidden voor het kunnen doen van boodschappen, en hoe er opeens een boodschappentas vol met levensmiddelen voor onze deur stond. Ik weet nog niet hoe het kon dat we steeds genoeg hadden. Ik had een laptop computer nodig in die tijd en ik kon dat kopen - toen 3000 gulden. Ik snap nu nog steeds niet hoe dat mogelijk was, zonder in de schulden te raken. We stuurden slechts één brief naar onze familie en vrienden en kregen meteen voldoende toezeggingen om te kunnen vertrekken. En dat is zo gebleven tot onze terugkomst in Nederland. We hadden een auto nodig en kregen van volkomen onbekenden - een kleine kerk op Texel - een hele goede Mitsubishi bus. Onze kinderen noemden dit het missiebussie. Die auto heeft over vele jaren nooit één keer pech gehad - zelfs geen lekke band. Soms waren er onverwacht hoge kosten - bijvoorbeeld voor het onderwijs van onze kinderen - en tot twee keer toe kregen we een cash gift van 1000 gulden - van iemand uit onze vriendenkring die duidelijk de gave van geven had - en die zelf in een heel klein huisje woonde.

Maar, ik moet daarbij wel zeggen, voor mij bleef het allemaal best wel lastig. Ik moest nog zoveel

leren. Het beeld was toch: wat zielig dat zij van giften moeten leven. Het eerste jaar woonden wij in Griekenland, in Perea - een dorp waar de Grieken naartoe gingen voor vakantie. Met prachtige stranden en een gezellig uitgaansleven. Daar huurden we een prachtig huis met vier veranda's rondom in een besloten compound, met marmeren vloeren en een schitterende open haard. Ik dacht: daar moet ik geen foto's van sturen naar onze achterban. En zo vertelde ik in onze nieuwsbrieven vooral over de armoede in Albanie, over de zendingsreizen daarheen en over het bijbelschoolwerk. Ik schaamde me er toch wat voor om te vertellen over de weken tussendoor in het mooie Perea en hoe God ons zegende met een heel mooi leven. Na de armoede van In de Ruimte was het net of God ons een jaar extra zegende - voordat we verhuisden naar armoedige en nog steeds gevaarlijke Albanie. Maar ik kon nog niet vrijmoedig delen over het feit dat God ons uitbundig zegende. Het paste niet in mijn beeld van wat God bedoelt voor zijn kinderen. Mijn beeld was: ik werk hard en geef alles voor Hem - en Hij geeft mij net genoeg om tevreden te kunnen zijn. Gelukkig is dat nu veranderd. Maar zo was dat wel. En zo is dat bij velen van ons. Mag Hij dat bij jou veranderen?

Gezegend Leven is het leven leven in al zijn volheid en overvloed

Waarom dit thema "Gezegend Leven"? En daarbij ook over geven en omgaan met materieel bezit?

Allereerst omdat dit een belangrijk deel is van ons leven. Als het gaat om ons geloof dan denken we vaak dat dit alleen gaat over verheven zaken - eventueel ook morele zaken en theologische vragen. We maken soms een geforceerde scheiding tussen ons geloof en ons alledaagse leven. Maar God wil juist dat ons geloof en ons alledaagse leven (en dus ook onze omgang met geld) helemaal met elkaar verweven zijn. Sterker nog, Hij leert ons doorgaans de diepere lessen door ons instructies en opdrachten te geven die gewoon met geld en goederen te maken hebben. Ik vertelde al dat ik moeite had met geven. Daar waren diepere oorzaken voor, waar ik vroeger geen kijk op had. God ging niet meteen die diepte in, maar vroeg gewoon van mij om mijn racefiets weg te geven. Ik kon die niet meenemen naar de bijbelschool en liet het staan bij mijn ouders in de schuur - voor later. Maar God zei heel duidelijk: geef het weg - het is niet meer van jou - later is van later zorg en daarvoor mag je op mij vertrouwen. Mijn leerschool begon dus met een heel praktische opdracht. Zo werkt God.

In de tweede plaats omdat er in de Bijbel heel veel en heel praktisch over gesproken wordt. Zo gaat het in de Bijbel zo'n 2000 keer over geld en geven, terwijl het maar 500 keer gaat over gebed. Dat zegt toch wel iets. Blijkbaar is het belangrijk en wil God dat wij hier meer over leren.

Zo is het ook zo dat Jezus hier veel over sprak. Van de 38 gelijkenissen gaan er 16 over geld en geldzaken. Wij willen Jezus volgen en noemen ons zijn leerlingen? Dan betekent dat dus ook dat we lessen mogen leren over hele aardse zaken als geld en goederen. Jezus nodigt ons uit om binnen te gaan in het Koninkrijk van de Hemel - een nieuwe goddelijke realiteit temidden van het gewone aardse leven waar we ook deel van uitmaken. Wij leven als het ware in twee werelden. En Jezus wil dat dat nieuwe leven in Gods Koninkrijk doorwerkt in ons alledaagse leven - en op zo'n manier dat Hij het voor het zeggen heeft en we tegelijkertijd zijn zegen ervaren in elk aspect van ons leven.

In Johannes 10:10 staan die prachtige woorden van Jezus: *"Ik ben gekomen om te zorgen dat zij leven hebben, leven in overvloed."* (GNB) Een andere vertaling zegt daar: *"Ik ben gekomen om hun het leven te geven in al zijn volheid."* (NBV). Sommige vertalingen zeggen: leven en overvloed. Dat is soms verkeerd uitgelegd als: we krijgen (nieuw, eeuwig) geestelijk leven en bovendien overvloed. Ofwel we hoeven niet meer arm te zijn en mogen wat God betreft steeds in overvloed leven. Maar het gaat hier om dat nieuwe leven - dat leven in vertrouwen op een goede God - en dat heeft z'n effect op ons alledaagse leven. Dat is dat proces van ontvangen en geven - dat avontuurlijke leven van wonderlijke verrassingen. En dat staat helemaal los van arm of rijk zijn naar wereldse maatstaven. Een engelse vertaling zegt wat nauwkeuriger wat er letterlijk in het Grieks staat: *"I came that they may have life and have it abundantly."* Het gaat er dus om dat wij dat nieuwe leven ten volle ontvangen en ontdekken hoe

dat toe te passen in ons alledaagse leven.

In het beroemde Onze Vader gebed van Jezus leert Hij zijn leerlingen om ook te bidden: *"Geef ons ons dagelijks brood"*. Dat klinkt een beetje karig. Dat klinkt niet heel overvloedig. Het klinkt als: wees maar tevreden met wat je minimaal nodig hebt. Zo bedoelde Jezus dat niet. Het hoofdpunt van het Onze Vader gebed is: *"Uw Koninkrijk kome - uw wil geschiedde - meer van de hemel op aarde!"* Jezus wil dat we ons daarop richten en dan mogen we er op vertrouwen dat Hij zal voorzien in onze dagelijkse behoeften. 'Dagelijks brood' staat hier model voor al die gewone dagelijkse behoeften. In een land als Albanië was het als op vele plaatsen in de wereld: brood is de basis. Elke dag ging één van ons 's morgens vroeg het huis uit om een vers brood op te halen. De regering bepaalde de prijs van het brood. En als dat dagelijkse brood er niet meer is, dan zou er een volksoproer ontstaan - zoals nu in Venezuela. De mensen kunnen veel verdragen. Maar niet het gemis van dat dagelijkse brood. Zo ook in de tijd van Jezus. Jezus zegt hier: Wat God ook van je vraagt - Hij zal voorzien in dat wat je nodig hebt voor het alledaagse leven.

Weer ergens anders zegt Jezus: *"Geef het Koninkrijk van God en het doen van Gods wil de eerste plaats in jullie leven. Dan zal Hij jullie al deze dingen geven."* (Mt 6:33, Basis Bijbel). Dat gedeelte gaat over mensen die zich zorgen maken over de alledaagse behoeften, het alledaagse brood. Jezus daagt zijn leerlingen uit om zich helemaal te richten op het Koninkrijk van God, op het doen van zijn wil. En Hij belooft hen daarbij heel duidelijk: God zal dan voorzien in al die andere dingen. Als jij je bezorgt maakt over de dagelijkse dingen, dan is je gebed vaak overladen met een vraag aan God om daarin te voorzien: 'Heer, geef mij dit. Heer, help mij daarmee. Heer, zorg dat ik die baan krijg. Heer, geeft ons genoeg om rond te komen deze maand. Heer, bescherm mijn huis tegen inbraak!' Jezus vraagt van ons om ons gebed te veranderen naar: 'Heer, wat is uw wil, uw verlangen voor de wereld om mij heen? Waar gaat uw hart naar uit? Wat vraagt U van mij? Wat mag ik doen? Wat mag ik geven? Ik ga doen wat U vraagt, zelfs als U vraagt om alles weg te geven - terwijl ik zelf het idee heb niet genoeg te hebben voor de rest van de maand. Ik vertrouw op U. Leid mij maar door het leven. Gebruik mij maar als instrument in uw hand. En ik weet dan dat U zult voorzien in genoeg voor het alledaagse. Want dat heeft Jezus, Uw Zoon en mijn Heer, aan mij beloofd.' Ben jij klaar om van gebed te veranderen? Een gebed dat je brengt in dat avontuurlijke leven met God - dat mooie leven van ontvangen en geven tegelijk?

Gezegend Leven is de aanbidding van God op de eerste plaats.

In Exodus 23:19 staat: *"De eerstelingen van de eerste vruchten van uw land moet u in het huis van de HEERE, uw God, brengen."* (HSV) Veel vertalingen kiezen voor zoiets als 'het allerbeste', maar de Basis Bijbel heeft het hier helemaal goed: *"Jullie moeten het beste van het eerste deel van de oogst in mijn huis brengen."* Als de tijd van oogsten aanbrak, dan moest uit de allereerste opbrengst van het land het beste deel worden genomen - en dat werd naar de tempel gebracht.

In Exodus 13:12-13 staat: *"Als jullie daar wonen, denk er dan aan dat alles wat het eerst geboren wordt, voor de Heer is. Elke eerste zoon in een gezin is voor de Heer. En elk eerste mannetjes-dier dat uit een vrouwtje geboren wordt, is voor de Heer."* De Basis Bijbel vertaalt hier wat vrij, maar wel correct. Vervolgens staat er ook dat het eerstgeborene kon worden vrijgekocht door een ander gaaf over daarvoor in de plaats te brengen. Zo deden de Israëlieten dat dus voor elke oudste zoon.

Dit principe van het eerste en het beste voor God werkt door in elk aspect van het leven: onze kinderen, ons bezit, ons geld, onze tijd, onze energie, etc. Dit was de reden dat God wilde dat de opbrengst vanuit de verslagen stad Jericho helemaal voor Hem zou zijn. Dit was immers de eerste stad die zij versloegen en die God hen op wonderlijke wijze in handen gaf. Sommigen deden dit niet en daardoor werden zij bij de tweede stad Ai verslagen - en moest dit alsnog in orde worden gemaakt. Kortom, het negeren van de goddelijke principes over geven, leiden tot een pijnlijk ontbreken van zegen. En het ontbreken van

zegen is onmiddellijk ook het ervaren van de vloek. Duisternis is op zichzelf niet - het is niet anders dan het ontbreken van licht. Vloek is op zichzelf niet - het is niet anders dan het ontbreken van zegen.

Dit principe van het eerste en het beste is in feite het principe van God de eerste de hoogste plaats geven in je leven en het aandurven om helemaal volledig op zijn goedheid te vertrouwen.

In de Bijbel wordt ook veel gesproken over het geven van het tiende deel. We noemen dat ook wel de tienden. Dit vinden we vanaf het eerste bijbelboek en werd veel later vastgelegd in de wet van Mozes: de plicht om een tiende van alle inkomsten af te dragen aan de tempel - een soort tempelbelasting. Die wet is voor Israel en niet voor ons, maar het goddelijk principe is wel voor ons. Het principe van het eerste en het beste deel is echter een hoger principe dat het principe van het tiende deel. Ik zal proberen om dat uit te leggen. Wanneer een schaap een eerste lammetje voortbracht, dan was dat lammetje voor de Heer. Onbekend is dan hoeveel lammetjes nog uit dat schaap zullen voortkomen - misschien twee of drie, maar misschien ook wel twaalf of dertien. Het geven van het eerste lammetje is daarom een daad van geloof en vertrouwen. Wellicht is wel het enige nageslacht van dit schaap, maar dan nog is het voor God. Wanneer er een oogst is van het land, dan is het lastiger. Wat is dan het eerste en het beste deel? Hoe bepaal je dat? En hoeveel is dat? Je hebt na een hele dag oogsten een berg graan - wat is dan het eerste en het beste deel? Dan is gemakkelijker om uit te gaan van het tiende deel. Gewoon alles optellen en 10% weggeven. Vertaal dat eens naar geld. Stel je hebt tien munten van 1 euro. Wat is dan 10%? Natuurlijk dat is 1 euro. Maar welke munt is dat? Wat is dan het beste en het eerste? Het antwoord is eigenlijk heel eenvoudig: het is het eerste dat je uitgeeft! God vraagt van ons dat wij eerst teruggeven aan Hem en dat wij vervolgens de rest onder eigen beheer voor eigen zaken besteden. Dat is de combinatie van de twee principes: het principe van de eerstelingen en het principe van de tienden.

In Spreuken 3:9-10 lezen we: "*Vereer de HEERE met je bezit, met de eerstelingen van heel je opbrengst, dan zullen je schuren gevuld worden met overvloed en je perskuipen overlopen van nieuwe wijn.*" (HSV) God verbindt nadrukkelijk zijn zegen met dit principe van de eerstelingen en ook van de tienden. Ik kan daarom zeggen: Gezegend Leven = Gevend Leven.

Kijk ook eens naar Genesis 4:3-5, waar het gaat over het offer van Abel waar God blij mee was, terwijl dat niet zo was over het offer van zijn broer Kain. Waarom was dat zo. We lezen daar: "*Na verloop van tijd droeg Kaïn uit de opbrengst van het land een offer op aan de Heer. Ook Abel bracht een offer: hij slachtte de eerstgeboren schapen en offerde er de beste stukken van. Aan het offer van Abel besteedde de Heer aandacht, maar aan dat van Kaïn niet.*" Dus, waarom was God blij met het offer van Abel: het was het eerste en het beste deel! Dit laat ook zien dat dit principe er was vanaf het allervroegste begin - bij de kinderen van Adam en Eva - en dat het dus niet kan worden afgedaan als wettisch en behorend bij de Wet van Mozes voor het volk Israel. Wat was er dan minder goed aan het offer van Kain? Ik denk dat het niet zozeer zondig was, maar het was niet helemaal wat God bedoelde. Dit offer werd 'na verloop van tijd' gebracht vanuit de opgespaarde opbrengst van het land. Mogelijk was Kain best heel rijk en gaf hij zelfs wel meer dan Abel. Hij gaf iets vanuit het vele dat hij had en dat is toch zeer te prijzen. Maar het was niet het eerste en het beste. En het vergde van Kain geen vertrouwen op de voorziening van God. Kain was financieel onafhankelijk en succesvol en gaf iets daarvan, mogelijk zelfs veel daarvan weg als gift. Het is belangrijk dat we Kain niet heel negatief maken, want in feite geven vele van ons op dezelfde wijze: we geven 'na verloop van tijd' een gift vanuit onze rijkdom in een of andere collectezak of maandelijks naar de gemeente (hoewel we dat soms alleen doen als we hiertoe voldoende ruimte ervaren). Daar is op zich niets mis mee - het is geen zonde - maar het is niet geven dat God bedoelt!

Gods weg is: het eerste en beste deel - het tiende deel - en daarbij steeds biddend: Heer, wat vraagt U? Waar wilt U dat ik aan geef? Hoeveel? Meer dan 10%? De principes van Gods Woord gecombineerd met een volledig vertrouwen op God en een luisteren naar de stem van Gods Geest in ons hart.